

Пояснювальна записка
до звіту про виконання Плану розвитку архівної справи за 2016 рік

1. Забезпечення збереженості та державний облік документів
Національного архівного фонду

2.

1.1. Упродовж 2016 року в Харківській області, як і в попередні роки, певна увага приділялася питанням забезпечення збереженості архівних документів. У Державному архіві Харківської області (далі – Державний архів) здійснено складну реставрацію **60977** аркушів справ дорадянського та радянського періоду (при запланованих 25500 аркушах). Значне перевиконання планових показників за цим напрямом роботи зумовлено фізичним станом документів ф. 4, Харківське губернське правління та інших фондів дорадянського періоду, які потребували реставраційних робіт.

1.2 Здійснювався ремонт документів на паперовій основі: загалом по області відремонтовано **2887** аркушів справ. Показник відремонтованих аркушів значно менше запланованого. Це пояснюється тим, що у більшій своїй частині справи фонду № 4, що пройшли науково-технічну обробку, потребували реставрації документів, а не ремонту.

1.3. Тривали роботи з опрацювання та підшивки документів: у Державному архіві планові показники перевиконані майже втричі, в архівних установах низової ланки – виконані стовідсотково. В цілому по області опрацьовано та підшито **2136** од. зб. фондів дорадянського періоду; крім того, у Державному архіві не планувалося, але опрацьовано та підшито **426** одиниць справ фонду.

1.6. Проводилися роботи з картонування справ. В цілому по області упродовж звітного періоду закартоновано **28421** од. зб. при запланованих 12457 од. зб.

1.7. Тривали роботи на виконання Плану заходів щодо здійснення контролю за наявністю, станом і рухом документів Національного архівного фонду (далі – НАФ) та таких, що підлягають включенню до нього, на 2015-2019 роки. В цілому по області упродовж 2016 року здійснено перевіряння наявності та фізичного стану **158153** од. зб.; з яких перевірено у Державному архіві **85 258** од. зб. на паперовій основі та **14 638** од. зб. страхового фонду (159 од.обл.), що складають всього 1 707 860 кадрів (1 707 148 кадрів мікрофільмів та 3 712 кадрів мікрофіш). Перевиконання плану зумовлено перевірянням справ, що були переміщені з метою раціонального розміщення фондів з одного архівосховища до іншого.

Архівними установами низової ланки перевірено **58257** од.зб. документів НАФ. Значне перевиконання планових показників зумовлено суцільним перевірянням наявності та фізичного стану справ у Архівному відділі Шевченківської районної державної адміністрації (далі — РДА) у зв'язку зі зміною керівника зазначеного відділу.

1.8. Тривали робота із виявлення унікальних документів серед управлінської документації, у зв'язку з чим по області переглянуто **3864** од. зб.

управлінської документації при запланованих 2698 од. зб., з яких **998** од. зб. переглянуто Державним архівом, **2866** од. зб. – архівними відділами РДА та миськрад області (унікальних серед них не виявлено).

1.9. Грошова оцінка унікальних документів не здійснювалася через їх відсутність за результатами робіт із виявлення унікальних документів.

1.10. На виконання умов договору від 15.11.2016 № 123/100/370, укладеного між Державним архівом та Акціонерним товариством «Українська пожежно-страхова компанія», здійснено страхування **3** унікальних документів Державного архіву, що він зберігає.

2. Створення та розвиток науково-довідкового апарату до документів НАФ

2.1. На виконання наказу Державної архівної служби України від 21.06.2012 № 104 «Про організацію роботи із науково-технічного опрацювання документів фондів у Державному архіві Харківської області та інших державних архівах» тривали роботи з науково-технічного опрацювання документів.

У 2016 році Державним архівом описано **63** од. зб. управлінської документації, а саме: 6560, Колекція документів про Харків'ян – учасників Революції гідності восени 2013 року – взимку 2014 року; Р-1932, Державний архів Харківської області, за 2011-2013 рр.

Крім того, описано **50** од. зб. (50 документів) особового походження Р-6563, Рубинський Олексій Юрійович, актор Харківського державного академічного театру ляльок ім. В.А. Афанасьєва, народний артист України, академік АНВО України, професор Харківського національного університету мистецтв ім. І.П.Котляревського, за 1944 – 2015 рр., **50** од. обл. фотодокументів, **10** од. обл. фонових документів, **27** од. обл. відеодокументів.

Архівним відділом Чугуївської РДА описано 95 од.зб. управлінської документації.

2.2. За 2016 рік працівниками архіву вдосконалено **29** описів дорадянського періоду, що становить **1 793** од.зб. управлінської документації, а саме: Ф-3, оп. 12, 13– Канцелярія Харківського губернатора за 1806-1810 рр.; Ф-88, оп.1, Станова квартира пристава 1-го стану Богодухівського повіту Харківської губернії, слоб. Велика Писарівка Богодухівського повіту Харківської губернії за 1864-1889 рр.; Ф-89, оп. 1, Станова квартира пристава 2-го стану Богодухівського повіту Харківської губернії, м. Краснокутськ Богодухівського повіту Харківської губернії за 1868-1889 рр.; Ф-174, оп. 1, Станова квартира пристава 3-го стану Старобільського повіту Харківської губернії, м. Старобільськ Харківської губернії за 1884 р.; Ф-186, оп. 1, Станова квартира пристава 1-го стану Ізюмського повіту Харківської губернії, слоб. Піски Ізюмського повіту Харківської губернії за 1876-1887 рр.; Ф-187, оп. 1, Станова квартира пристава 2-го стану Ізюмського повіту Харківської губернії, слоб. Барвінкове Ізюмського повіту Харківської губернії за 1884 р.; Ф-188, оп. 1, Станова квартира пристава 3-го стану Ізюмського повіту Харківської губернії,

м. Слов'янськ Харківської губернії за 1870-1886 рр.; Ф-189, оп. 1, Станова квартира пристава 1-го стану Зміївського повіту Харківської губернії, слоб. Олексіївка Зміївського повіту Харківської губернії за 1844- 1852 рр.; Ф-190, оп. 1, Станова квартира пристава 2-го стану Зміївського повіту Харківської губернії, слоб. Ново-Борисоглібськ Зміївського повіту Харківської губернії за 1848-1850 рр.; Ф-215, оп. 1, Станова квартира пристава 2-го стану Валківського повіту Харківської губернії, слоб. Коломак Валківського повіту Харківської губернії за 1895 рр.; Ф-227, оп. 1, Слобідсько-Український губернський магістрат, м. Харків за 1781-1796 рр.; Ф-283, оп. 1, Богодухівська городова ратуша, м. Богодухів Харківської губернії за 1798-1866 рр.; Ф-298, оп. 1, Ізюмська городова ратуша, м. Ізюм Харківської губернії за 1834-1863 рр.; Ф-306, оп. 1, Богодухівська повітова земська управа, м. Богодухів Харківської губернії за 1901-1920 рр.; Ф-307, оп. 1-2, Валківська повітова земська управа, м. Валки Харківської губернії за 1908-1919 рр.; Ф-308, оп. 1, 2, Вовчанська повітова земська управа, м. Вовчанськ Харківської губернії за 1866-1919 рр.; Ф-309, оп. 1, Зміївська повітова земська управа, м. Зміїв Харківської губернії за 1899-1919 рр.; Ф-311, оп. 1, Харківська повітова земська управа, м. Харків за 1909-1919 рр.; Ф-327, оп. 1,2, Старобільська повітова земська управа, м. Старобільськ Харківської губернії за 1891-1892, 1911 рр.; Ф-757, оп. 1, Ізюмська міська дума, м. Ізюм Харківської губернії за 1804-1841 рр.; Ф-767, оп. 1, Богодухівська міська управа, м. Богодухів Харківської губернії за 1915-1919 рр.; Ф-776, оп. 1, Мирний суд 8-ї дільниці Харківського повітового судово-мирового округу, с. Бабаї Харківського повіту Харківської губернії за 1918 р.; Ф-1028, оп. 1, Костянтиноградська повітова земська управа, м. Костянтиноград Полтавської губернії за 1873-1874, 1879, 1882, 1885, 1888, 1895 рр.; Ф-1029, оп. 1,2, Костянтиноградська міська земська управа, м. Костянтиноград Полтавської губернії за 1803, 1880-1883, 1900, 1902, 1911, 1914 рр.

Удосконалено та перероблено описи управлінської документації в архівних відділах Балаклійської та Краснокутської РДА – на 375 од. зб.

2.3. В цілому по області закаталогізовано **795** од. зб. (при запланованих 579 од. зб.) та складено **4784** картки на управлінську документацію (при плановому показнику по області 3436).

У Державному архіві за 2016 рік тематично розроблений **1** управлінській фонд та складено **1254** каталожних картки. Подокументно розроблено **216** од.зб. протоколів засідань сесій районних рад і протоколів засідань Виконавчого комітету Ізюмської районної ради депутатів трудящих (Р-5044, оп. 4,5) за 1959-1965 роки. А також складено **50** каталожних карток на документи особового походження.

Також протягом звітнього періоду співробітники Державного архіву проводили роботу з каталогізації нефондових документів: **50** каталожних карток на фотодокументи, **10** каталожних карток на фонодокументи та **27** каталожних карток на відеодокументи. Архівними установами низової ланки розроблено **579** од.зб. та складено **3530** каталожних карток.

3. Формування НАФ та експертиза цінності документів. Організація зберігання документів в архівних підрозділах підприємств, установ і організацій

3.1. На 2016 рік архівними установами області було заплановано приймання 55 047 од.зб. документів НАФ. За поточний рік на постійне державне зберігання до Держархіву області від установ, підприємств та організацій, що перебувають у зоні комплектування архіву, надійшло **8** частин управлінських фондів: Колекція документів про харків'ян – учасників Революції гідності восени 2013 року – взимку 2014 року за 2014 р.; Державний архів Харківської області за 2011 – 2015 роки; Відділи актів громадянського стану районних відділень Управління НКВС УРСР у Харківській області за 1938-1939 роки; Відділи актів громадянського стану міських відділень Управління НКВС УРСР у Харківській області за 1938-1939 роки; Районні у місті Харкові виборчі комісії Харківської області за 2015 рік; Харківська міська виборча комісія Харківської області за 2015 рік., Прокуратура Харківської області за 2005 рік ; Головне управління статистики у Харківській області за 2006 рік; також **1** фонд особового походження Р-6563, Рубинський Олексій Юрійович, актор Харківського державного академічного театру ляльок ім. В.А. Афанасьєва, народний артист України, академік АНВО України, професор Харківського національного університету мистецтв ім. І.П.Котляревського, за 1944 – 2015 рр.

Всього за 2016 рік взято на облік **1717** од.зб. постійного зберігання на паперовій основі, з яких **1639** од.зб. управлінської документації та **28** од.зб. з особового складу; **50** од.зб. особового походження.

Крім того Держархів області прийняв на зберігання від Районних у місті Харкові виборчих комісій Харківської області та Харківської міської виборчої комісії Харківської області **156** од.зб. управлінської документації тимчасового зберігання за 2015 рік.

За звітний період до архіву надійшли нефондові документи:

50 од.обл./ **50** од.зб. фотодокументів за 1984 рік;

10 од.обл./ **10** од.зб. фонових документів за 2013-2015 роки;

27 од.обл./ **4** од.зб. відеодокументів за 2014-2015 роки;

741 од. обл./ **37** од.зб. фонду користування кінодокументів.

За 2016 рік архівними відділами РДА та міськрад було прийнято на державне зберігання **39420** од. зб. управлінської документації (найбільші показники в архівних відділах Чугуївської, Харківської, Первомайської, Золочівської, Богодухівської, Валківської РДА та Ізюмської міськради).

7 архівних відділів РДА та міськрад прийняли на зберігання 226 од. зб. документів з особового складу (Барвінківської (13), Зміївської (73), Золочівської (27), Коломацької (4), Красноградської (11) РДА та Ізюмської (73), Лозівської (52) міськрад).

Державним архівом та архівними відділами РДА план приймання документів НАФ значно перевиконано. Але архівними відділами міських рад — недовиконано (при плані — 28834 од.зб. прийнято 7397 од.зб.) у зв'язку із

позаплановим переміщенням Архівного відділу Харківської міськради до іншої будівлі. На даний час архів уже переміщено, сховища обладнано. У подальші роки буде продовжено приймання документів, включених до плану 2016 року.

3.2.1.–3.2.2. Упродовж 2016 року на засіданнях експертно-перевірної комісії Державного архіву схвалено описів на управлінську документацію в кількості **56 611** од. зб. (планові показники перевиконано у 2,5 рази); погоджено описів справ з особового складу на **37848** од. зб. (планові показники перевиконано у 3 рази), **339** номенклатур справ (планові показники перевиконано у 3 рази), **7** інструкцій з діловодства; **6** положень про служби діловодства, **6** положень про архів (архівний підрозділ); **35** положень про ЕК.

ЕК архівних відділів області на своїх засіданнях схвалили описи справ управлінської документації на **35521** од. зб. (планові показники перевиконано у 2 рази), описи справ з особового складу на **25457** од. зб. (плановий річний показник перевиконано більш ніж у 4 рази), **301** номенклатуру справ, **65** інструкцій з діловодства, **163** положення про ЕК, **127** положень про архівні підрозділи.

3.4. У 2016 р. Держархівом області, з метою одержання власних надходжень, проводилося упорядкування документів управлінської документації постійного зберігання та документів з особового складу установ, підприємств та організацій. У поточному році було упорядковано на договірних засадах **452** од.зб. постійного зберігання та **851** од.зб. з особового складу установ міста.

Архівний відділ Золочівської РДА області провів на договірних засадах науково-технічне впорядкування управлінських документів постійного зберігання на **177** од.зб., документів з особового складу на **181** од.зб. (планові показники перевиконано більш ніж в 3 рази).

3.5.1. Упродовж звітнього періоду Державним архівом у складі комісії Харківської обласної державної адміністрації здійснено 1 тематичну перевірку роботи архіву Департаменту цивільного захисту Харківської обласної державної адміністрації. Інші перевіряння стану забезпечення збереженості документів НАФ архівних підрозділів та служб діловодства установ, підприємств та організацій відповідно до діючого законодавства не здійснювалися.

Архівні відділи РДА та міськрад області, у зв'язку із заборонаю проведення перевірок контролюючими органами також не проводили перевіряння стану забезпечення збереженості документів НАФ, але в рамках вивчення стану роботи та надання методичної допомоги у складі робочих груп РДА та міськрад провели 21 комплексну, 66 тематичних та 19 контрольних перевірок.

3.5.2. Огляд забезпечення збереженості Державним архівом та архівними відділами РДА та міськрад області у 2016 році не проводився.

3.5.3. З метою підвищення фахового рівня співробітників, які працюють з документами на підприємствах, в установах та організаціях, Державний архів у 2016 році провів **4** семінари з питань архівної справи та діловодства, **2** з яких-платний семінар на базі Державного архіву тривав 7 днів (**16** слухачів). У роботі семінарів поза межами архіву прийняла участь начальник відділу: на базі КП «Регіональний учбово-методичний центр охорони праці» та Навчального центру оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України (с. Ватутіне Нововодолазького району). У зазначених семінарах взяли участь **57** слухачів.

Архівними відділами РДА та міськрад області проведено **83** семінари з діловодними службами та архівними підрозділами установ з низки питань діючого законодавства архівної галузі, організації експертизи цінності документів в установі, забезпечення збереженості документів НАФ, вимог до складання Інструкції з ведення діловодства в органах місцевого самоврядування, складання номенклатур справ тощо. В семінарах взяли участь **2239** слухачів.

Працівники архівних відділів РДА та міськрад області також залучалися до проведення **43** семінарів із підвищення кваліфікації працівників діловодної, експертних та архівних служб установ, підприємств та організацій.

4. Використання інформації документів Національного архівного фонду

4.1. Упродовж звітнього періоду в Державному архіві підготовлено **10** інформаційних листів із повідомленнями про відомості, виявлені в документах та друкованих виданнях Державного архіву, за воєнною тематикою, про харків'ян-учасників Революції Гідності, про події Голодомору 1932-1933 років у Харківській області тощо; в архівних відділах РДА та міськрад області – **42** документи з ініціативного інформування.

4.2. До Державного архіву Харківської області у звітньому періоді надійшло **978** запитів соціально-правового характеру, з яких виконано 935 (422 – з позитивним результатом, 71 – з рекомендацією звернутися за місцем знаходження документів); тематичних – **310**, з яких виконано 298 (158 – із позитивним результатом, 41 – із рекомендацією звернутися за місцем знаходження документів); генеалогічних — **196**, з яких виконано 196 (108 — з позитивним результатом, 18 - із рекомендацією звернутися за місцем знаходження документів), актів цивільного стану — **2470**, з яких виконано 2245, (1227 — з позитивним результатом, 63 - із рекомендацією звернутися за місцем знаходження документів). Значне перевиконання плану роботи з документами ДРАЦС (на 55,10 %), пояснюється підвищенням кількості звернень громадян на особистому прийомі та звернень, що надійшли електронною поштою.

До архівних установ низової ланки надійшло та виконано **2174** тематичних запити, виконано з позитивним результатом 2020 запитів, з рекомендацією звернутися за місцем знаходження документів — 6; надійшло та виконано **8545** запитів соціально-правового характеру (у тому числі 1807 —

майнових), з позитивним результатом — 7815, з рекомендацією звернутися за місцем знаходження документів — 301.

По області кількість звернень від громадян, розглянутих на особистому прийомі, сягнула **9595**.

4.3. Державними архівними установами області підготовлено та проведено **79** виставок архівних документів із різних тем, з яких **21** – Державним архівом, **58** – архівними установами низової ланки.

Тривала співпраця із засобами масової інформації. Загалом по області місцевими архівними установами підготовлено **8** радіопередач, **3** телепередачі та **55** публікацій у пресі (річні планові показники за окремими напрямками перевиконано).

4.4. В державних архівних установах області протягом 2016 року працювали **623** користувачі, з яких **617** – громадяни України, **6** – іноземні громадяни. Загальна кількість справ, виданих користувачам, становила **10293** од. зб.

5. Зміцнення матеріально-технічної бази архівів, їх охоронної і пожежної безпеки

Певна увага протягом звітнього року приділялася питанням зміцнення матеріально-технічної бази місцевих архівних установ області.

5.1. Було заплановано роботу з виконання пункту 4 доручення Президента України від 19.10.2012 № 1-1/2831 щодо віднайдення можливості будівництва окремої будівлі для розміщення Державного архіву. Але роботи не проводились в зв'язку з недостатнім фінансуванням. Пошук не бюджетних шляхів фінансування результатів не дав.

Архівному відділу Богодухівської РДА додатково виділено приміщення загальною площею **43,8 м²**, Архівному відділу Харківської міськради замінено приміщення на загальну площу **382,4 м²**. В той же час в Архівному відділі Куп'янської міськради відбулося зменшення площі на **38,73 м²** за рахунок передачі її до трудового архіву.

5.2. За умови фінансування у 2016 році Державного архіву за Програмою розвитку архівної справи на 2013-2016 роки планували провести капітальний ремонт в будівлі по вул. Мироносицька, 41 (відремонтувати фасадну частину будівлі та покрівлю). Поточного року проведено капітальний ремонт даху цієї будівлі загальною площею **363,2 м²**.

З метою покращення умов зберігання документів було заплановано ремонт 3 приміщень (архівосховищ) загальною площею **268,3 м²** в архівних відділах Валківської, Зміївської та Краснокутської РДА.

Але проведено поточний ремонт архівосховища площею **8,8 м²** в Архівному відділі Харківської РДА, ремонт стін у робочій кімнаті Архівного відділу Чугуївської міськради загальною площею **2,5 м²**. В Архівному відділі Красноградської РДА виконано ремонт перекриття всієї покрівлі будівлі загальною площею **106,8 м²**. В Архівному відділі Близнюківської РДА замінено систему теплового опалення на загальній площі **136 м²**. В Архівному відділі

Богодухівської РДА проведено водопровід, відновлено роботу каналізації, зроблено ремонт в побутових приміщеннях, замінено 2 старих вікна на пластикові, дерев'яні двері — на металеві в приміщенні загальною площею **43,8 м²**. В Архівному відділі Вовчанської РДА — відремонтовано покрівлю в архівосховищі загальною площею **105 м²**. В Архівному відділі Люботинської міськради відремонтовано накриття над входом до будівлі відділу, та підлогу в робочій кімнаті загальною площею **9 м²**.

5.3. В архівних відділах Нововодолазької та Печенізької РДА планувалося збільшити протяжність стелажного обладнання на 90 пог. м. Але стелажне обладнання значно збільшилося (на **2152,5** пог. м.) в інших архівних відділах: Дворічанської, Нововодолазької, Чугуївської РДА та Лозівської і Харківської міськради.

5.4 У 2-ох архівних відділах (Борівської та Валківської РДА) планувалося встановити протипожежну сигналізацію, в Архівних відділах Борівської та Печенізької РДА – охоронну. Але в зв'язку з недостатнім фінансуванням — роботи не проводились. Встановлену у 2015 році позапланово протипожежну сигналізацію в Архівному відділі Люботинської міськради поточного року **підключено** до системи централізованого пожежного спостереження.

5.5 В Архівному відділі Лозівської міської ради було заплановано ремонт пожежної сигналізації. Але в зв'язку з недостатнім фінансуванням — роботи не проводились. В Архівному відділі Чугуївської міськради роботи не планувалось, але було **замінено** старий прилад з охоронної сигналізації на сучасний прийомноконтрольний прилад охоронної сигналізації.

5.7 Архівні відділи Зачепилівської та Кегичівської райдержадміністрацій планували встановити системи кондиціонування та вентиляції повітря у сховищах; в Архівному відділі Краснокутської райдержадміністрації – ремонт системи вентиляції. Але **придбано 2 кондиціонери** для Архівного відділу Харківської міськради та 1 кондиціонер для Архівного відділу Харківської РДА.

5.8 Архівні відділи Борівської, Кегичівської та Печенізької райдержадміністрацій запланували оброблення вогнезахисним розчином 270 пог. м дерев'яного стелажного обладнання.

Але роботи не проводились в зв'язку з недостатнім фінансуванням.

**Заступник директора Державного архіву
Харківської області**

Є.О.Куш

26.12.2016